

Beszámoló az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumának 2016. évben folytatott tevékenységéről

Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma Egyesület a felsőoktatási könyvtárak és hálózatok szakmai képviselői és érdekegyeztető szervezete. Az Egyesület célja, hogy tudományos, oktatási, tudásmenedzselő, kulturális valamint kulturális örökséget megőrző tevékenységével elősegítse az egyetemi könyvtári rendszer működőképességének fejlesztését, a könyvtárakban található értékek megőrzését, a könyvtári és információs szolgáltatások színvonalának emelését, a jogszabályok és szakmai követelmények érvényesítését.

A szervezet célja

Az egyesület közhasznú tevékenységét a nevelés-oktatás állami közfeladathoz kapcsolódóan végzi, mely teljesítését az egyesület tevékenységét tekintve az alábbi jogszabályi rendelkezések írják elő:

- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 11.§
- nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 14.§ (2) bekezdés
- a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997.évi CXL. Törvény 53. § (3) bekezdés (nyilvános könyvtári ellátás elősegítése)
- az országos múzeum, az országos szakmúzeum, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló 30/2014. (IV.10.) EMMI rendelet 5. fejezet, 9.§. (2) bekezdés (Részvétel a kutatásfejlesztési és innovációs programokban, felsőoktatási tartalomfejlesztésekben, hazai és nemzetközi tudományos együttműködésekben, a tudományos kutatás értékelésében és részt vesz a tudományos információk elektronikus szolgáltatásában)

Az egyesület által végzett tevékenységek

- A Magyarországon működő állami és nem állami felsőoktatási könyvtárigazgatók szervezetbe tömörítése, valamint a könyvtári tevékenység összehangolása a felsőoktatási oktatás/kutatás és kulturális és kulturális megőrző tevékenység segítése, harmonikus fejlesztése céljából
- Részvétel a magyar könyvtárügy egészét érintő jogszabályok, állásfoglalások kidolgozásában
- Részvétel az felsőoktatási könyvtárakat érintő jogszabálytervezetek kidolgozásában, állásfoglalások kialakításában, a szakmai döntések meghozatalában

- Döntés-előkészítő állásfoglalások, ajánlások és javaslatok kidolgozása a felsőoktatási szakirodalmi információ-ellátás kérdéseiben
- Az egyesület foglalkozik a könyvtárak egyetemi szervezetben elfoglalt helyével, az oktató- és kutatómunkát segítő tevékenységével
- A felsőoktatási könyvtárak egymás közötti, valamint más belföldi szakmai intézményekkel való együttműködésének szervezése.
- Szakmai továbbképzések szervezése és vezetése.
- A felsőoktatási könyvtárak és könyvtárosok érdekképviselője, együttműködve más szakmai és érdekképviselői szervezetekkel.
- A nyilvánosság felhasználásával minden olyan intézkedés elleni fellépés, amely sérti az felsőoktatási könyvtárakban megtestesülő társadalmi érdeket vagy az egyes könyvtárak konkrét érdekeit
- Az egyesület folyamatosan bővíti nemzetközi kapcsolatrendszerét.
- Az EKK közhasznú szolgáltatásaiból tagjain kívül is, bárki részesülhet. Ennek biztosítása érdekében az EKK a tevékenységét nyilvánosságra hozza.

Szöveges beszámoló

Rendezvények

Az EKK 2015. március 30-án pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) Közgyűjteményi Kollégiumához a nyitott tudomány témájában megrendezendő szakmai konferencia támogatására. A pályázat 1.000 000 Ft támogatást nyert az NKA-tól. Az eredetileg tervezett 2015. októberi megvalósítás helyett – az elfogadott módosítási kérelem alapján – a rendezvény 2016. március 2-án és 3-án került megrendezésre az ELTE Egyetemi Könyvtárában és a Budapesti Corvinus Egyetemen. A projekt célja az volt, hogy nemzeti szinten minél szélesebb körben ismertté tegye a nyitott tudomány fogalmát, filozófiáját és ennek gyakorlati megvalósítását. A Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, mint az OpenAIRE program magyarországi Open Access Helpdesk intézménye részt vállalt a program szervezésében. Így az EKK és a DEENK közösen rendezte meg **„Nyitott tudomány a magyar tudományos életben” című két napos konferenciáját** az NKA és az OpenAIRE támogatásával. A konferencia a nyílt hozzáférés és a nyitott tudomány számos területét érintette, az OpenAIRE program és projektjei ismertetésétől kezdve a publikációk nyílt hozzáférésű közzétételének finanszírozásán, a szerzői jogok szabályozásán át a tudományometriai mutatók alkalmazásáig. A második napon a könyvtárak kutatástámogatásban betöltött szerepét tekintették át a résztvevők a vélemények cseréjére is alkalmat adó műhelybeszélgetések keretében. Az előadások színvonala, a résztvevők száma és aktivitása a rendezvény sikeréről tanúskodott. Az előadások az egyesület honlapján a szakma és a nagyközönség számára is hozzáférhetőek.

Március 21-én a Corvinus Egyetem Könyvtárában **EISZ egyeztető fórum** keretében adtak tájékoztatást az EISZ Titkárság munkatársai az állami egyetemek könyvtárvezetőinek az EISZ működésében várható változásokról, legfőképp az önrészek kiszámításának új lehetséges módjairól.

Az egyesület május 25-én megrendezett **Közgyűlésén** a tagok elfogadták a szervezet előző évi munkájáról és a közhasznú tevékenységről szóló beszámolót. A Közgyűlés egyúttal három új tag felvételéről is döntött, a Nyíregyházi Egyetem Központi Könyvtárának, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola könyvtárának és a Dunaújvárosi Egyetem Könyvtár és Információs Központja vezetőivel bővült az egyesület.

2016. november 3-án **EKK fórum** keretében tárgyaltak meg a szervezet tagjai több fontos kérdést. A továbbgondolás igényével elfogadták az EKK 2017-2019 évekre vonatkozó stratégiai koncepcióját, ami kiegészült a résztvevő könyvtárak közreműködésével összeállított SWOT táblával. Az EISZ program stratégiájának megvitatása és az EISZ Titkársághoz eljuttatott közös álláspont kialakítása fontos lépés volt az egyetemi könyvtárak érdekképviselője szempontjából. Emellett tájékoztatást kaptak a résztvevők a felsőoktatási könyvtárak számára releváns már meghirdetett vagy meghirdetés előtt álló pályázatokról.

Jogszabály-előkészítés és véleményezés

Február 11-én a törvényelőkészítő munkacsoport tagjaként egyeztetésen vett részt az egyesület elnöke az EMMI Közgyűjteményi főosztályán. A megbeszélésen a 2016-ban módosítani tervezett, a könyvtárügyet érintő két jogszabályról, a könyvtári dokumentumok nyilvántartását és a kötelempéldány szolgáltatást szabályozó rendeletekről esett szó. Az egyesület tagokat delegált a könyvtári dokumentumok nyilvántartásával foglalkozó operatív munkacsoportba.

Megtörtént a felsőoktatási könyvtárak mint munkaadók szempontjainak beépítése az informatikus könyvtáros alap- és mesterszak képzési és kimeneti követelményeibe.

Az EFOP-4.2.1-16 és az EFOP-3.4.3-16 pályázati kiírásokkal kapcsolatban az EKK élt az előzetes társadalmi egyeztetés lehetőségével, és néhány kiegészítő megjegyzést fűzött a kiírás szövegéhez.

Decemberben az EKK véleményezte és észrevételeket tett a „Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú szakpolitikai stratégia” című előterjesztéshez.

Az EKK elnöke decemberben levélben fordult az EMMI illetékes főosztályvezetőjéhez a közgyűjteményi dolgozók számára megígért kulturális illetménypótlék ügyében.

Könyvtári együttműködések

A felsőoktatási könyvtárak számára rendkívül fontos **EISZ program** működésével kapcsolatos tevékenységek 2016-ban a következők voltak: önrékszámítás módszerének megvitatása, keretmegállapodás szövege, költségvetés a 2017-2018. évekre, tájékoztatás kérése EMMI által nyújtott céltámogatásról, EISZ stratégia megvitatása és véleményezése, állandó részvétel a Programtanács munkájában.

A **Magyar Tudományos Művek Tára** nemzeti bibliográfiai adatbázis működtetésével kapcsolatos kérdések folyamatosan megvitatásra kerülnek az EKK tagjai között. Ezen felül az MTMT Program tanácsának március 8-i ülésén az EKK mint szakmai szervezet

felkérést kapott, hogy három tagot delegáljon az MTMT új irányítási és működési modelljét kidolgozó munkabizottságba.

Az OSZK főigazgatója az év során két alkalommal, márciusban és júniusban meghívta a könyvtári szakmai szervezetek képviselőit és néhány nagyobb könyvtár vezetőjét a magyar könyvtárügy legfontosabb kérdéseinek és az OSZK fejlesztési terveinek megvitatására. A megbeszéléseken az EKK elnöke vett részt.

2016-ban a **Magyar Rektori Konferencia (MRK)** alapszabályának módosításával az EKK hivatalosan is az MRK könyvtári bizottságaként működik. Az elnök meghívottként rendszeresen részt vesz az MRK ülésein.

Jó gyakorlatok megosztása, szakmai kérdések megvitatása

Az EMMI Közgyűjteményi főosztály még 2015 folyamán több felsőoktatási könyvtárt szólított fel arra, hogy Gyűjtőköri szabályzatát hangolja össze más, meghatározott könyvtárakéval. Az EKK tagkönyvtárai megvizsgálták az így kialakítandó partnerkapcsolatok lehetőségét, és tisztázó egyeztetést kezdeményeztek a Főosztállyal a feladat végrehajthatósága érdekében.

A szervezet levelezőlistáján számos kérdés került napirendre. A tagok megosztották egymással kialakult jó gyakorlataikat, és ötletekkel, tanácsokkal segítették egymás szakmai problémáinak megoldását. A legfontosabb témák 2016-ben a következők voltak:

- szombati nyitavatartás megoldása
- e-könyvek rendelése, használata
- a felsőoktatásban a nem oktatói munkakörökben ajánlásképpen megígért 150.000 Ft-os bérek megvalósulása
- szakdolgozatok kezelése, megtekinthetősége
- plágium ellenőrző alkalmazásokkal kapcsolatos tapasztalatok
- folyóirat- és könyv közbeszerzések
- közgyűjteményi dolgozók béremelése, illetménypótléka

Budapest, 2017. május 15.

Nagy Zsuzsanna